

ת"פ 43699/09/14 - מדינת ישראל נגד ג'יהאד אלפיניש

בית משפט השלום בבאר שבע

28 דצמבר 2015

ת"פ 43699-09-14 מדינת ישראל נ' אלפיניש

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י מתמחה חרחס

נגד

הנאשמים

ג'יהאד אלפיניש

ע"י עו"ד עידו פורת

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של התחזות כאדם אחר (2 עבירות), שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעות דבר (2 עבירות) וכן ניסיון לקבלת דבר במרמה (2 עבירות).

על פי המתואר באישום הראשון ביום 17.4.11 פרחאן אלטורי (להלן: "פרחאן") היה אמור לגשת לבחינה הפסיכומטרית (להלן: "הבחינה") באוניברסיטת בן גוריון. עובר לבחינה סיכמו הנאשם ופרחאן כי במקום האחרון יבחן הנאשם בבחינה ובתמורה לכך ישלם פרחאן לנאשם סך הנע בין 4000 - 5000. לצורך מימוש התוכנית האמורה קיבל הנאשם מפרחאן את תעודת הזהות שלו אשר ממנה הוסרה תמונתו והוחלפה בתמונתו של הנאשם. ואכן, ביום 17.4.11 התייצב הנאשם בבחינה הנ"ל ובמעמד זה הציג עצמו כפרחאן באמצעות תעודת הזהות המזויפת וכן ניגש לבחינה בשמו. יצוין כי נוכח ערנותם של הבוחנים מעשה המרמה נחשף והבחינה נפסלה.

על פי המתואר באישום השני ביום 11.10.11 ניגש הנאשם לבחינה בשמו של זוהיר אלטורי (להלן: "זוהיר") בנסיבות דומות כפי המתואר באישום הראשון.

במסגרת הסדר הטיעון בו הודה הנאשם לא הגיעו הצדדים להסכמה לעניין העונש ובטרם טענו ביחס לכך נשלח הנאשם לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן אשר בחן, בין היתר, את שאלת ביטול הרשעתו של הנאשם.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם ובפרט לכך שאין המדובר במקרה בודד אלא כי אם בשני אירועים נפרדים. בהתאם לתיקון 113 הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. זו עתרה להרשעת הנאשם ולהטלת עונש של מאסר בן 6 חודשים שיכול וירוצו בדרךשל עבודות שירות במידה וימצא מתאים לכך.

ב"כ הנאשם בטיעונו הפנה תחילה לכך שהמדובר במעשים אשר בוצעו למעלה מ-4 שנים ולעובדה כי המאשימה הגישה באופן תמוה את כתב האישום אך בשנת 2014. הלה ציין כי במהלך שנים אלו שב הנאשם לנהל חיים נורמטיביים וזאת לצד הקושי הכרוך בניהולם לצד החקירה המתמשכת שהתנהלה נגדו בתקופה זו. לדבריו, אין לזקוף את הימשכות ההליכים לחובתו של הנאשם שכן הלה הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך בזמן שיפוטי יקר. עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שהמאשימה עתרה לעונש של מאסר מותנה ביחס לאותם שניים אשר יזמו את תוכנית המרמה וזאת על אף שחומרת מעשיהם אינה נופלת מזו של הנאשם שבפנינו.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם הפנה לתסקירים שהוגשו בעניינו. זה ציין כי מהתסקירים עולה כי עסקין בנאשם צעיר, נשוי ואב ל-3, אשר ההרשעה בתיק זה תפגע משמעותית בעיסוקו הנוכחי ובהזדמנויות עתידיות נוספות. זה ציין כי ההליך הנוכחי מהווה עבור הנאשם גורם הרתעתי אשר במהלכו הפנים הנאשם את הפסול שבמעשיו. בנסיבות אלו, סבור ב"כ הנאשם כי הנאשם עומד בקריטריונים שנקבעו בפסיקה לאי הרשעה. לתמיכה בעמדתו זו, הגיש פסיקה.

הנאשם הוסיף על דברי ב"כ והביע חרטה על מעשיו. זה ציין כי מעשיו נבעו מתוך רצון טוב לסייע לאחרים. הנאשם מסר כי הוא נשוי ואב ל-3 ילדים קטינים אשר תלויים בפרנסתו. עוד ציין כי כיום עובד כקצין ביקור סדיר במועצה האזורית נווה מדבר ולדבריו ההרשעה בתיק זה תפגע אנושות בהתקדמותו בעתיד.

תסקירי שירות המבחן

בתיק זה הוגשו 3 תסקירים. מהתסקיר הראשוני עולה כי הנאשם בן 35 ואב ל-3 ילדים בטווח גילאים 1-5. הנאשם מתגורר עם משפחתו ברהט ועובד כקב"ס במועצה איזורית נווה מדבר ואחראי על מספר בתי ספר. מצוין כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה, סיים תואר ראשון במדעי המעבדה הרפואית וכיום לומד תואר שני בחינוך.

הנאשם מסר כי בשנים האחרונות עבד במספר תחומים - עבד כמרכז מידע והכוונה לסטודנטים מהמגזר הבדואי באוניברסיטת בן גוריון, ניהל מרכז לשיקום נפגעי נפש בעוממת "ליאל" וכי הינו חבר בעמותת "צעד קדימה" אשר עוסקת בקידום החינוך ברהט. לדברי הנאשם, בשנה האחרונה חש בעבודתו עומס רב אשר בא על חשבון משפחתו ולפיכך הסב את מקצועו לתחום החינוך.

ביחס לביצוע העבירות שירות המבחן מצוין כי תחילה הביע הנאשם עמדה מגוננת וממזערת למעשיו, אולם בשיחה נוספת הלה הביע אחריות על מעשיו וכן הבנה בחומרתם. שירות המבחן עתר לדחייה קצרה בטרם יבוא בהמלצה סופית בעניינו של הנאשם.

בתסקיר השני מיום 9.9.15 מצוין שירות המבחן כי הנאשם שיתף אותם בנסיבות ביצוע העבירה ובדפוסי אישיותו הבעייתיים אשר הובילו אותו לבצע את העבירות. הנאשם מסר שכאשר אותם אחרים פנו אליו לכך שיתחזה במקומם בבחינה חש גאווה ותחושת ערך עצמי אשר גברו על לבטיו. הנאשם הביע חרטה על מעשיו וציין כי התנהגותו מנוגדת לערכיו ומצפונו. שירות המבחן התרשם מכנות דבריו של הנאשם והעריך כי העבירות שירתו את הנאשם בצורך רגשי

אשר אינו מלמד על דפוסי התנהגות עבריינים.

שירות המבחן מונה מן הצד האחד את גורמי הסיכוי לשיקום ובכלל זאת, מאפייני אישיות, עבר נקי, מערכת ערכים נורמטיבית וכן תפקוד תקין. מן העבר השני, מפרט שירות המבחן את גורמי הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק; תחושת חוסר הסיפוק העצמי שמלווה את הנאשם במהלך חייו ביחס לכישוריו וכן החשיבות להבעת הערכה ליכולותיו מצד הסביבה. שירות המבחן מציין כי ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע ומציב גבולות ולפיכך להערכתם הסיכון להישנות התנהגות עבריינית צומצם משמעותית.

בסופם של הדברים שירות המבחן המליץ על ענישה חינוכית הרתעתית בדמות צו של"צ בהיקף של 200 שעות. בנוגע לשאלת אי הרשעה לא בא בהמלצה להימנע מהרשעה הואיל והנאשם לא הציג אישורים כי הרשעתו עלולה לפגוע במקום עבודתו.

בתסקיר מיום 11.11.15 ולאחר שהנאשם הגיש מסמכים מהם עולה כי הרשעתו תפגע במקום עבודתו הנוכחי חזר שירות המבחן מהמלצתו להטלת ענישה הרתעתי-חינוכי והמליץ להימנע מהרשעת הנאשם בדין.

שאלת ביטול ההרשעה:

הכלל הוא כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם. הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים כך בין היתר ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**. בדומה, בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש** נקבע:

"שורת הדין מחייבת כמי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק בהעמדת נאשם במבחן בלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזו כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפרה את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון בפני החוק".

עוד ר' ע"פ 9893/06 **אסנת אלון-לאופר נ' מדינת ישראל**:

"הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית, והיא מהווה חוליה טבעית הנגזרת מהוכחת האשמה הפלילית. הרשעת נאשם בעקבות הוכחת אשמתו מממשת את תכלית ההליך הפלילי ומשלימה את שלביו השונים; היא מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים בהליך הפלילי, ומונעת הפליה בדרך החלתו".

לאחרונה, בית המשפט העליון בשורה ארוכה של החלטות שב וחייד את היותו של הליך ביטול הרשעה כחריג שבחריגים, לצד החובה בהוכחת נזק קונקרטי בלתי פרופורציונלי, כך ראה בין היתר, ע"פ 3255/14 **ביטון נ' מדינת ישראל**, ר' בעניין זה רע"פ 54/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** וכן רע"פ 1949/15 **תקרורי נ' מדינת ישראל**, רע"פ 8627/12 **הנסב**

נ' **מדינת ישראל** (31.12.2012); רע"פ 2180/14 **שמואלי נ' מדינת ישראל** (26.4.2014); רע"פ 1439/13 **קשת נ' מדינת ישראל** (4.3.2013); ורע"פ 7109/14 **צור סייג נ' מדינת ישראל**, תק-על 2014(4), 7255 (20/11/2014).

לסיכום ההלכה כפי שפורטה עד כה, הרי הימנעות מהרשעה תיתכן כאשר מצטרפים במצטבר שני גורמים: פגיעה בשיקום הנאשם מחד; וסוג עבירה המאפשר לוותר בנסיבות המקרה על הרשעה ומבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים, הרי שניתן להימנע מהרשעה.

בעניינינו, סבורני כי הנאשם לא עמד באף לא אחד מהתנאים המצטברים, לא כל שכן בהצטברותם יחדיו. סבורני כי העבירות אותן ביצע הנאשם ובנסיבותיהן אינן מאפשרות הימנעות מהרשעה. תקצר היריעה מלפרט את החומרה הגלומה במעשי הנאשם והפגיעה החמורה שזה פגע בערכים המוגנים העומדים בבסיס האיסורים אותם עבר.

מעשיו של הנאשם פגעו בעקרון השוויון וטוהר המידות, ואלו חותרים תחת סדרי חברה ושלטון תקינים. הדרך לרכישת השכלה אקדמאית, ובהמשכם של דברים מקצוע להתפרנס ממנו, ארוכה וקשה. מטיבם של דברים לא כל אחד יכול ללמוד את המקצוע בו הוא חפץ לעסוק. יש ולעתים מיעוט מקומות במוסדות האקדמיים הוא זה שמהווה את המגבלה, בבחינת היצע אל מול ביקוש, ויש ולעתים שהקושי נעוץ בעצם היכולת לעמוד בדרישות האקדמיות, הגם שיש די מקומות פנויים. לא אחת, הקושי להתקבל למוסד אקדמאי ולהשלים את הלימודים נעוץ בשילובם של שני אלה יחדיו.

על מנת לבחור באופן שוויוני את המועמדים, ועל מנת לוודא כי אלו אכן ראויים להתקבל מתקיימות ונערכות בחינות מסוגים שונים, כאשר הבולטת שבהם הינה הבחינה הפסיכומטרית, אשר לא אחת היא שוות ערך לתעודת הבגרות, אם לא למעלה מכך.

במעשיו של הנאשם יש לפגוע בעקרון השוויון, שכן אלו נועדו, לאפשר כניסתם של מי שאינם עומדים בתנאים הנדרשים. כניסתם של אלה שבשם ועבורם ביצע הנאשם את הבחינות הפסיכומטריות, על רקע מספר מקומות מוגדר, באה על חשבון אחרים, וחותרת תחת עקרון השוויון.

לא נעלמה מעיני בית המשפט העובדה כי גם אם האנשים שבשם נשלח הנאשם היו מתקבלים לאוניברסיטה, עדיין שומה היה עליהם לעמוד בדרישות התואר. הגם כך, הכנסתם של סטודנטים עם נורמות פסולות, שסללו את דרכם פנימה בדרכי כזב, היא לכשעצמה יש בה כדי להביא לפגיעה במוסד האקדמאי ובחברה. יתירה מכך, אפילו יעמדו בדרישות האקדמאיות, הרי שאלו תפסו את מקומם של אחרים, אשר על-פני הדברים היו נמצאים כבעלי כישורים מתאימים יותר.

לדאבון הלב, המדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לגילוי, ובתי המשפט נדרשים פעם אחר פעם למקרים דומים, בהם סטודנטים, שמטבע הדברים הינם אנשים צעירים הנמצאים בתחילת דרכם המקצועית ובכלל, מבצעים עבירות דומות לזו שבוצעה בעניינינו - אם במבחנים פסיכומטריים, אם במבחני מיון לשפה האנגלית ואם במבחנים אחרים. כך ר' דברי בית המשפט בע"פ (מחוזי ת"א) 71568/03 **מדינת ישראל נ' אסחק**, ניתן בתאריך 15.12.04:

"לצערנו, כערכאות ערעור ששומעת ערעורים רבים, אנו נתקלים שוב ושוב באותם מקרים של זיוף תוצאות של בחינות שונות, בין אם מדובר בבחינה פסיכומטרית ובין אם בבחינות כניסה אחרות לגופים או מוסדות שונים. מדובר בתופעה נפוצה. העבירות במקרה זה קלות מאוד לביצוע, שעל כן הפיתוי לביצוען כנראה רב. עובדה זו ממחישה את הצורך להילחם בהן".

עוד על הפסול שבמעשים בהם חטא הנאשם, ר' הדברים שנאמרו במסגרת ת"פ (שלום נצרת) 2578-04-08:

"ביצוע מעשי הזיוף וההונאה בבחינות לשם השגה במרמה של פטור ממקצת הקורסים הנדרשים לשם קבלת התואר האקדמי מחייבים גינוי המעשים והוקעתם בדרך של הרשעה בדין.

בעבירות מסוג זה הקלות לביצוע, הקורבן (המוסד האקדמי, ציבור הסטודנטים והציבור הרחב) הינו אנונימי, שקט, וכמעט נטול יכולת תגובה, בעוד הנזק הגלום בביצוע עבירות אלה לחברה רב.

תוצאות המבחנים הן בעלות משמעות לגבי מעמדו של הנבחן וממילא לגבי מי שניצב מולו - המוסד האקדמי, מעבידו העתידי, לקוחות והציבור כולו, ומעשים כמו זה של הנאשם פוגעים באמון שניתן וצריך לתת בבחינת התאמתו והכשרתו למסלול שבחר. במצב דברים זה, על טובתו האישית של הנאשם לסגת לאחור בפני טובת הציבור השקט ושומר החוק, על פני טובתם של מקצרי הקיצורים שלא כדין, ולו רק מהטעם שיהיה ברור לכל כי לא ניתן לראות בסלחנות מעשים מסוג זה בכלל ובהקשר זה בפרט".

וכן לדבריה של כב' השופטת הדסה נאור בת"פ 29787-08-13 מ"י נ' אבו דחל (28.9.14):

"מטרת המבחן הפסיכומטרי בצירוף מבחני הבגרות הינה לאתר, ככל הניתן, את הבוגרים המתאימים ביותר להשתלב בלימודים גבוהים, כשמכסת הסטודנטים המתקבלים הינה מוגבלת, בכל חוג וחוג, על פי תנאי הקבלה במוסדות האקדמיים השונים. קבלה במרמה של תוצאות גבוהות מהיכולת, בדרך בה נקטה הנאשמת, או בכל דרך עקלקלה אחרת, עשויה להוביל להעדפת המרמה על פני אחר שיכולותיו גבוהים מהמרמה וציוניו בבחינה משקפים נכונה את יכולותיו. מצב זה עלול להביא לעיוות אמיתי בהרכב הסטודנטים המתקבלים ולפגוע באופן משמעותי באחר".

על הקושי להימנע מהרשעה עת עסקינן בעבירות בכגון דא, ניתן ללמוד גם מהעובדה שבשורה ארוכה של פסקי-דין הגיעו בתי המשפט לתוצאה דומה, ור' בין היתר רע"פ 10820/02 קיבץ נ' מ"י, ניתן בתאריך 31.12.02; רע"פ 1245/93 שטרקן נ' מ"י, פדי' מז (2) 177; ע"פ (מחוזי נצרת) 49812-05-10 קדאח נ' מ"י, ניתן בתאריך 07.9.10; ת"פ (שלום נצרת) 2224/07 מ"י נ' מחג'אנה, ניתן בתאריך 16.12.08; ת"פ (שלום חיפה) 4927-01-11 מ"י נ' ימליאנוב, ניתן בתאריך 06.9.11; ת"פ (שלום נצרת) 2578-04-08 מ"י נ' חג'אנה, ניתן בתאריך 30.5.10; ת"פ (שלום תל אביב) 2092/09, 2092/09 מ"י נ' טורובסקי, ניתן בתאריך 19.5.11.

ודוק, כל שפורט לעיל מתייחס, ברובם של המקרים לעונשם של מי אשר שלחו אחרים להיבחן בשמם. בענייננו, מדובר

במי שהלך להיבחן עבור אחרים, היינו עשה שימוש בכישרון וביכולותיו כדי לדאוג שאחרים שאינם מוכשרים יוכלו להתקבל אל המוסד האקדמאי. כבר עתה ייאמר כי לשיטת בית המשפט המדובר בסיטואציה חמורה יותר, ויש להכביד יותר בעונשו של מי שראשו משמש "עט להשכיר". ובמה דברים אמורים.

בשונה מעניינו של סטודנט קונקרטי אשר מעוניין להתקבל למוסד אקדמאי ושאיתו לרכוש מקצוע מביאה אותו לביצוע עבירות פליליות, הרי שבעניינו של הנאשם שבפניי בצע כסף גרידא הוא זה שמניעו. אכן, קצינת המבחן מציינת שברקע מעשיו עומד הצורך בהכרה והערכה מצד סביבתו, ואכן בפני בית המשפט ציין הנאשם שמעשיו נעשו: "**מטוב שלי מרצון לעזור לאחרים**", אולם לא ברור כיצד טוב לב זה והתרשמות זו של שירות המבחן עומדת עם דרישתו לסכום של לא פחות מ-4,000 ₪ באישום הראשון, ובדומה, סכום של לא פחות מ-4,000 ₪ אליהם התווספו 500 ₪ נוספים, כאמור באישום השני.

עוד יצוין כי בשעה שבצע כסף עומד בבסיס מעשיו, ולא קבלה קונקרטיית חד-פעמית למוסד כלשהו, הרי שמעשיו של הנאשם הינם בעלי פוטנציאל הישנות, בהתאם לביקוש ולשכר שיקבל. אין המדובר באמירות בעלמא, שכן הלכה למעשה המדובר במי שנותן את הדין על שתי הזדמנויות בהן הוא ניגש להיבחן במרמה בשמו של אחר, האחת מחודש אפריל 2011, והשנייה מחודש אוקטובר 2011. לא ברור האם הנאשם הוא זה שפנה והציע את שירותיו, או זוהיר אלטורי ופרחאן אלטורי הם אלו שיזמנו את הפנייה. כך גם לא ברור האם לאחר הסתבכותו באישום הראשון הנאשם נעצר ונחקר, וחרף כך שב וחטא פעם נוספת. בין כך ובין כך, קיומם של שני האישומים יש בו לחזק במובהק את המסקנה הסופית אליה הגיע בית המשפט.

מכל המפורט לעיל, סבורני כי כאמור בפתיח, העבירות בהן הורשע הנאשם, בנסיבותיהן אינן מאפשרות הימנעות מהרשעה. בכך יכול היה בית המשפט לעצור הילוכו, אולם למעלה מן הצורך יצוין כי אפילו היה מוצא בית המשפט שהעבירות מאפשרות הימנעות מהרשעה, או אז לא הוכח בפני בית המשפט נזק בלתי פרופורציונאלי ופגיעה קשה בשיקומו.

הנאשם הינו איש רב פעלים, וכבר עתה אקדים המאוחר ואציין כי חלק ניכר מפעילותו אכן נעשה למטרות חשובות, בדגש על קידום החינוך בקרב האוכלוסייה הבדואית. עוד יצוין, ואין מחלוקת, כי הנאשם הינו בעל תואר ראשון במעבדה רפואית ואף החל תואר שני בתחום אך לא השלימו. כעת זה לומד לתואר שני בהוראה במכללת קיי.

לצד האמור לעיל, הרי בחינה מדוקדקת של עבודתו של הנאשם בשנים האחרונות ובעת האחרונה, לצד כוונותיו ותכנותיו לעתיד, מעמידה בספק האם הרשעתו בדין בהכרח תביא לנזק קשה ובלתי פרופורציונאלי מעבר לנזק האינהרנטי הגלום בכל הרשעה. ראשית, יצוין כי בשנים האחרונות הנאשם עובד במספר רב של עבודות במקביל, לרבות מרכז מידע והכוונה לסטודנטים מהמגזר הבדואי, ניהול מרכז לשיקום נפגעי נפש וחבר בעמותת "צעד קדימה" לקידום החינוך ברהט. לא ברור האם עבודתו במסגרות אלו הייתה מופסקת בשל הרשעתו בדין, וממילא לא הוצגו כל ראיות לכך.

ביתר שאת, אין מחלוקת שהנאשם לא עוסק בתחום אותו למד במשך שנים, היינו מדעי המעבדה הרפואית, ומשכך, אין לומר שיש בהרשעתו זו כדי להוריד לטמיון לימודים ארוכים. כך גם אין לנאשם כל כוונה להמשיך ולעסוק בתחום זה. הנאשם כיום עובד כקצין ביקור סדיר. לא נפרש בפני בית המשפט רבות ביחס למהות העבודה והיקפה, הכישרים הנדרשים, וכך גם לא הוצגה כל תשתית ראייתית ביחס לפגיעה של ההרשעה על עבודה זו. לא ברור האם מדובר בעבודה שנעשית אגב לימודיו לתואר שני, והאם ברצונו להתמיד בה. בהקשר לכך, הרי שגם בתחילה שירות המבחן לא בא בהמלצה להימנע מהרשעה, ורק בעקבות בקשה לקבלת תסקיר משלים חזר בו שירות המבחן מהמלצתו הסופית, לאחר שציין שהוצגו בפניו אישורים לכך שהרשעה בדין תוביל לפיטוריו. מסמכים אלו לא הובאו לעיונו של בית המשפט, ומהותם לא הובררה. בהקשר לכך ר' גם דברי בית המשפט ברע"פ 7224/14, שם צוין כי אין די בהצגת הסכם עבודה הכולל סעיף לפיו הרשעה בפלילים עשויה להשליך על תעסוקתו העתידית של נאשם כנתון המבסס תשתית ראייתית מספקת לפגיעה בלתי פרופורציונאלית. כך גם ביתר שאת ר' ע"פ 71877/05 (מחוזי תל אביב) בו בית המשפט קובע כי עצם הרשעתו של נאשם שסיים לימודי משפטים אין בה די כדי להראות, מניה וביה, שלא יוכל לעסוק במקצוע בין אם לצמיתות ובין אם לתקופה זמנית, ובשל כך הופך את החלטת בית משפט השלום ומרשיע את הנאשם.

ולאחר כל אלה, הרי שאפילו היה מוכח נזק בלתי פרופורציונאלי, ספק האם נכון וראוי שמי שתמורת בצע כסף עשה שימוש במסמך מזויף ודאג להיבחן בשמם של אחרים יעסוק במקצועות החינוך וההוראה, והדברים מדברים בעד עצמם.

מכל המקובץ לעיל, הרשעתו של הנאשם תיוותר על כנה.

אשר לעונש שייגזר על הנאשם, הרי שכל שפורט לעיל בנוגע להרשעה יפה בהתאמה המתבקשת גם לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, ולמידת הפגיעה בהם, אשר כמכלול נמצאת במדרג הבינוני-גבוה. כך גם אציין כי בעניינו של הנאשם, בשים לב לחלוף הזמן הרב בין האישום הראשון לשני, בשים לב לשונות של האנשים שעבורם ביצע את אותן בחינות, סבורני כי מן הראוי לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מן המעשים חרף הדמיון במעשים עצמם. בשל כל שפורט לעיל, סבורני כי מתחם העונש ההולם בגין כל אחד מן האישומים מן הראוי שינוע בין עונש צופה פני עתיד ועד עשרה חודשים מאסר בפועל.

אשר לעונש בגדרי המתחמים, אודה כי עתירתה של המאשימה לעונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות במובנים רבים ראויה ונכונה היא, הגם שמרבית הפסיקה אליה הפנתה, שבה הושתו עונשים שכאלה, עסקה בהתחזות לצורך קבלת רשיונות נהיגה ומעבר מבחני תיאוריה. בעניינו של הנאשם שבפני סבורני כי חרף כך שמדובר בשני אירועים שונים ניתן להסתפק בעונש צופה פני עתיד לצד צו של"צ לתקופה מצומצמת מזו שממליץ עליה שירות המבחן.

למסקנה זו הגעתי בין היתר בשל רבים מהנתונים אשר באמצעותם ביקש בא-כוחו של הנאשם לשכנע את בית המשפט להימנע מהרשעה. כפי שפורט באריכות, לא היה בהם כדי להביא את עניינו של הנאשם בגדרי אותם חריגי חריגים לעניין הימנעות מהרשעה, אולם נתונים אלו רלוונטיים ומשמעותיים לשאלת העונש שייגזר על הנאשם.

נתונים אלו כוללים, ראשית, את העובדה כי עסקין בנאשם נעדר עבר פלילי, שזוהי לו הסתבכותו הראשונה (והיחידה),

על כל המשמעויות הנלוות לכך, לרבות הרתעתו מנקיטתם של ההליכים הפליליים נגדו. הנאשם הודה בכתב האישום ככתבו וכלשונו וחסך זמן שיפוטי יקר. הנאשם צמצם ומזער תחילה את התנהגותו ואת יחסו לעבירה, אולם בתסקיר הסופי נלמד כי זה הביע חרטה ונטל אחריו מלאה על מעשיו.

אמנם אין לנאשם נסיבות חיים קשות, ומשפחתו, כפי הנלמד מהתסקיר, דאגה לכל מחסורו, אולם אין פירוש הדבר שדווקא בעניינם של אלה הראשונים יש להקל. בשעה שנאשם הוכיח כי הצליח להגיע להישגים אקדמאיים, להקים משפחה ולהתפרנס בכבוד, וזאת ללא כל הסתבכות עד לזו הנוכחית, הרי שב"יום הדין" נכון הוא שגם נתונים אלו ייזקפו לטובתו.

אם בכל אלה לא היה די, הרי שבית המשפט לוקח בחשבון את חלוף הזמן הניכר מאז ביצוע העבירה ועד למועד מתן גזר-הדין. המדובר במעשים שבוצעו לפני כארבע וחצי שנים. חלוף זמן זה פועל בשלושה מישורים. האחד משמעותו תקופה ארוכה שבה הנאשם אינו יודע כיצד יוכרע דינו ומצוי בחוסר ודאות; השני, ראייה אמפירית שאכן מן הנאשם נשקפת רמת סיכון נמוכה להישנות התנהגות פורצת חוק, שכן בכל אותה תקופה בת מספר שנים זה לא הסתבך פעם נוספת בפלילים; והמישור השלישי נוגע לאופן התנהלות היחידה החוקרת והמאשימה, אשר השתהתה תקופה ארוכה של כשלוש שנים עד אשר הוגש כתב האישום, וזאת מבלי שניתן הסבר לכך. תקופת השל"צ שתושט על הנאשם תהיה קצרה משמעותית מזו שממליץ עליה שירות המבחן, שממילא הנאשם עוסק בפעילות חינוכית ענפה עבור תלמידים מהמגזר הבודאי, דבר שעולה בקנה אחד עם חלק מהרציונליים של צו השל"צ.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 5 חודשים מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום שלא יעבור עבירות לפי פרק י"א סימן ו' לחוק העונשין;
- ב. 4,000 ₪ קנס או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשמונה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.2.16.
- ג. צו של"צ בהיקף של 70 שעות בהתאם לתוכנית אותה בנה שירות המבחן עבור הנאשם. על הנאשם יהיה להשלים את ביצוע צו השל"צ משך 12 חודשים מהיום.

עותק החלטה זו יועבר לידי שירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום ט"ז טבת תשע"ו, 28/12/2015 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט

עמוד 8

החלטה

מורה על עיכוב ביצוע צו השל"צ למשך 45 יום מהיום או עד הודעה מטעם המאשימה האם בכוונתם להגיש ערעור תוך 15 יום מהיום, לפי המוקדם מביניהם.

ניתנה והודעה היום ט"ז טבת תשע"ו, 28/12/2015 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט

ספיר א.